Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

33 576 Natuurbeleid

Nr. 517

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2026

Op 6 juli 2026 heb ik, samen met de zeven weidevogelprovincies (Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht en Zuid-Holland), het Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto ondertekend. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de inhoud van het afsprakenkader en de vervolgstappen voor de uitvoering van het Aanvalsplan Grutto.

Aanleiding

Nederland draagt een bijzondere verantwoordelijkheid voor de bescherming van de grutto. Ongeveer 80% van de Noordwest-Europese populatie broedt in Nederland, terwijl de populatie de afgelopen decennia sterk is afgenomen. Daarnaast heeft de Europese Commissie Nederland aangesproken op de bescherming van de grutto in het kader van de Vogelrichtlijn. Het Aanvalsplan Grutto vormt een belangrijk onderdeel van de gezamenlijke ambitie van Rijk en provincies om de achteruitgang van de grutto te keren.

Het Afsprakenkader

Met het afsprakenkader leggen het Rijk en de zeven weidevogelprovincies vast hoe zij gezamenlijk uitvoering geven aan het Aanvalsplan Grutto. Daarbij worden afspraken gemaakt over verantwoordelijkheden, financiering, beleid en de inzet van instrumenten die nodig zijn om de uitvoering te versnellen en beter te borgen. De gezamenlijke inzet richt zich op de realisatie van 35 kansrijke Aanvalsplan Grutto-gebieden. Per gebied wordt binnen 2.000 hectare zoekgebied toegewerkt naar ten minste 1.000 hectare optimaal leefgebied dat wordt ingericht en beheerd voor de grutto. De aanpak is gebiedsgericht en zet in op een samenhangende set aan maatregelen van onder meer agrarisch natuurbeheer, natuurbeheer, waterbeheer en predatiebeheer.

kst-33576-517
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Het afsprakenkader is na het ondertekeningsmoment openbaar gemaakt en op 21 juli 2026 gepubliceerd in de Staatscourant.[1] Het afsprakenkader is toegevoegd als bijlage.

Belangrijkste afspraken

Met het afsprakenkader spreken Rijk en provincies onder andere af dat:
- provincies de regie voeren op de gebiedsgerichte uitvoering en per gebied een routekaart opstellen;
- wordt gewerkt aan langjarige beheercontracten binnen het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb), zodat agrariërs meer zekerheid krijgen;
- waterbeheer, predatiebeheer, agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer integraal worden ingezet;
- het Rijk zorgt voor de benodigde financiering en instrumenten om de uitvoering mogelijk te maken;
- wordt gewerkt aan aanvullende instrumenten, zoals gedeeltelijke afwaardering van grond, ondersteuning van weidevogelbedrijven en langjarige financiering van beheer.

Aansluiting op de inbreukprocedure

Het afsprakenkader draagt bij aan de uitvoering van de maatregelen die Nederland heeft toegezegd aan de Europese Commissie naar aanleiding van de inbreukprocedure grutto. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk en provincies voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de grutto.

Vervolg uitvoering Afsprakenkader

Komende periode werken provincies, agrarische collectieven, terreinbeherende organisaties, waterschappen en andere partijen gezamenlijk aan de verdere uitwerking van de routekaarten voor de 35 Aanvalsplan Gruttogebieden onder regie van de provincies. Daarnaast wordt ontbrekend beleidsinstrumentarium, waaronder de langjarige ANLb-contracten en het grondinstrumentarium, verder ontwikkeld. De voortgang van de maatregelen in de aanvalsplan grutto gebieden zal jaarlijks worden gemonitord. Dit kan net als de voortgang op routekaarten en gebiedsprocessen reden zijn voor aanvullende maatregelen, bijsturing of wijziging van het afsprakenkader.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen

[1] Staatscourant 2026, nr. 25888, Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto, te raadplegen via Overheid.nl